

Sõudestaadion

Sõudestaadion – kõnekeeles küll rohkem kasutusel sõudekanal – on rajatis millel toimuvad klassikalisel ehk 2000 meetrisel distantsil toimuvad võistlused.

Termin *sõudekanal* on asjakohane juhul kui tegu on tõepoolest sõna otseses mõttes kanaliga, ehk tehisveekoguga, näiteks Etoni (Dorney Lake), Münheni, Moskva, Bresti jt sõudekanalid. Kui võistlusdistants asub looduslikul veekogul, siis asjakohasem termin on *sõudestaadion*. Näitena olgu toodud Galve järv Trakais, Kaukajärvi Tampere, Rotsee järv Luzernis. Sama kehtib ka olukorras kus, sõudedistants on rajatud looduslikule veekogule, kuid milline on oluliselt inimtegevuse läbi muudetud, kohandatud, paisutatud, ümberkaevatud. Näiteks Malta järv Poznanis või Strachclyde Loch Motherwell'is (Šotimaal, Glasgow lähistel).

Inglise keeles on kasutusel terminid *rowing course* ja *rowing venue*. Termin *rowing course* all peetakse silmas sõudetrassi või kanalit kui sellist, *rowing venue* on kasutusel terve kompleksi kohta ehk sõudestaadion koos kõige sinna juurde kuuluvaga.

Standartsel, rahvusvaheliste regattide korraldamiseks sobival sõudestaadionil peab olema 8 rada, pluss mõlemal pool distantsi nii palju vaba vett, et oleks võimalik liikuda distantsi kõrvalt starti. Võistlemine toimub 6-l rajal.

Distants peab olema sirge ja võimaldama võimalikult võrdsed tingimused 6 meeskonna üheaegsele võistlemisele.

Sõudestaadionid, millistel korraldatakse OM-i, MM-i, EM-i või MK etappe, peavad vastama A-kategooria sõudestaadioni nõuetele. Maailma Sõudeliidu FISA reeglid kehtestavad sõudestaadionile kindlad nõuded – on määratletud 2 kategooriat:

- A-kategooria sõudestaadion, millel korraldatakse OM-i, MM-i, EM-i ja MK regatid.
- B-kategooria sõudestaadionid on kõik need, mis ei vasta A-kategooria distantsi nõuetele.

A-kategooria sõudestaadioni peamised parameetrid (al 2018):

Minimaalne pikkus	2120m
Minimaalne laius	116m = 8m + (8 rada x 12,5m) + 8 m)
Ideaalne laius	150m = 25m + (8 rada x 12,5m) + 25m
Minimaalne sügavus	2,0 m (kui sügavus on ühtlane üle terve distantsi) 3,0 m (madalaimas punktis kui sügavus on ebaühtlane)
Vee vool	ei ole lubatud
Rajad	peavad olema eraldatud poidega.
Poide vahe	pikki distantsi 10 m vahedega (lubatud on ka 12,5 m)

Lisaks eeltoodule on reeglitega määratletud nõuded sõudestaadioni muudele osadele ja rajatistele nagu

starditsoon ja pontoonid, poide möödud, vahed ja värvus distantsi eri osades, starditorn, finišitorn, joondaja majake, vaheajavõtu majakesed (500, 1000 ja 1500 m peal), starteri varustus, kommunikatsioonivahendid, tablood, ajavõtu ja protokollimise süsteem jpm

Vaata ka:

- *FISA Rule Book, lk 66 Rules 42-44;*
- *Appendix 10 lk 153, Bye-Laws to Rules 42 to 44 - Regatta Courses*

Eraldi manuaaliga - *FISA Manual for Rowing Championships* - on fikseeritud kõik muud FISA egiidi all toimuvate võistluste korraldamiseks vajalik, nagu:

võistluste korraldajaks kandideerimise kord, kogu võistlusala logistika (majutamine, toitlustamine, parklad, ellingud, jne), regati kontor, meditsiiniline abi, vetelpääste, telepildi tootmine, võistluste eelne ja aegne kommunikatsioon, tehnilised installatsioonid jpm

Näiteid sõudekanalitest:

Aidu sõudekanal Eestis (kaevamistööd 2012 juuli -2013 august)

London 2012 olümpiaregati toimumiskaik - [Dorney Lake](#), Etoni kolledži maadel

Pekingi olümpiamängude sõudekanal

1972.aasta Müncheni OMi sõudekanal